

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2020/2172,

16. detsember 2020,

millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1215/2009, millega kehtestatakse erandlikud kaubandusmeetmed Euroopa Liidu stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis osalevate või sellega seotud maade ja territooriumide suhtes

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu määrusega (EÜ) nr 1215/2009 ⁽²⁾ on ette nähtud piiramatut tollimaksuvaba juurdepääsu liidu turule peaaegu kõikidele stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis osalejatest pärinevatele toodetele sellistes kogustes ning sellise kestusega, nagu on kindlaks määratud soodustatud pooltega sõlmitud kahepoolsetes lepingutes.
- (2) Nüüd on kõigi kuue soodustatud poolega sõlmitud stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping. Viimati sõlmiti ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Kosovo * vaheline stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping, mis jõustus 1. aprillil 2016.
- (3) Komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2017/1464 ⁽³⁾ muudeti määrust (EÜ) nr 1215/2009, et kaotada Kosovole antud kahepoolset soodustust, kuid säilitades kõikidele Lääne-Balkani soodustatud pooltele antud ühepoolse soodustuse, mis seisnes kombineeritud nomenklatuuri gruppidesse 7 ja 8 kuuluvatelt toodetelt tollimaksude kogumisest loobumises ja juurdepääsu võimaldamises 30 000 hl suurusele üldisele veini tariifikvoodile.
- (4) Võttes arvesse liidu ning kõikide stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis osalejate vahel stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingutes kindlaks määratud korra alusel kehtestatud tollitariifide liberaliseerimise erinevat ulatust ning määruse (EÜ) nr 1215/2009 alusel antud soodustusi, on asjakohane pikendada määruse (EÜ) nr 1215/2009 kohaldamisaja kuni 31. detsembrini 2025.
- (5) Määruse (EÜ) nr 1215/2009 kohaldamisaja pikendamine on sobilik vahend, millega tagada liidu tõhustatud koostöö ja panus Lääne-Balkani kaubandusliku integreerimise soodustamisse. Praegune ühepoolsete kaubandusmeetmete süsteem on jätkuvalt väärtuslik vahend, millega toetada Lääne-Balkani partnerite majandust.
- (6) Vastavalt uusimale kokkulepitud terminoloogiale tuleb muuta ka kahe soodustatud poole nime.
- (7) Määrust (EÜ) nr 1215/2009 tuleks seetõttu vastavalt muuta,

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 11. novembri 2020. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 1. detsembri 2020. aasta otsus.

⁽²⁾ Nõukogu 30. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1215/2009, millega kehtestatakse erandlikud kaubandusmeetmed Euroopa Liidu stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis osalevate või sellega seotud maade ja territooriumide suhtes (ELT L 328, 15.12.2009, lk 1).

* Kõnealune nimetus ei piira seisukohti staatuse suhtes ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

⁽³⁾ Komisjoni 2. juuni 2017. aasta delegeeritud määrus (EL) 2017/1464, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1215/2009 Kosovo* suhtes kohaldatavate selliste kaubandussoodustuste osas, mis tulenevad ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ja teiselt poolt Kosovo vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu jõustumisest (ELT L 209, 12.8.2017, lk 1).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 1215/2009 muudetakse järgmiselt.

- 1) Artiklid 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 1

Sooduskord

1. Albaaniast, Bosniast ja Hertsegoviinast, Kosovost, * Montenegrost, Põhja-Makedooniast ja Serbiast (edaspidi „soodustatud pooled“) pärinevaid tooteid, mis kuuluvad kombineeritud nomenklatuuri gruppidesse 7 ja 8, lubatakse liitu importida koguselisi piiranguid või samaväärseid meetmeid rakendamata ning tollimaksuvabalt ja muudest samalaadsetest maksudest vabastatult.

2. Soodustatud pooltest pärinevate toodete suhtes jäävad kehtima käesoleva määrusega ettenähtud soodustused, kui selles on nii osutatud. Selliste toodete suhtes kohaldatakse ka käesoleva määrusega ettenähtud soodustusi, mis on liidu ja kõnealuste soodustatud poolte vahel sõlmitud kahepoolsete lepingute alusel tehtavatest soodustustest soodsamad.

Artikkel 2

Sooduskorra saamise tingimused

1. Artikliga 1 kehtestatud sooduskorra saamiseks on vaja täita järgmised tingimused:

- a) tooted peavad vastama komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/2446 (*) II jaotise 1. peatüki 2. jao 4. ja 5. alajaos ning komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/2447 (**) II jaotise 2. peatüki 2. jao 10. ja 11. alajaos sätestatud „päritolustaatusega toote“ määratlusele;
- b) soodustatud pooled peavad hoiduma uute tollimaksude ja muude samaväärse toimega lõivude ja uute koguseliste piirangute ning muude samaväärse toimega meetmete kehtestamisest liidust pärineva impordi suhtes, samuti hoiduma olemasolevate tollimaksumäärade või lõivude suurendamisest ja muude piirangute kehtestamisest alates 30. septembrist 2000;
- c) soodustatud pooled peavad osalema tõhusas halduskoostöös liiduga, et vältida pettuseohtu, ning
- d) soodustatud pooled peavad hoiduma inimõiguste, sealhulgas töötajate põhiõiguste ning demokraatia ja õigusriigi aluspõhimõtete raskest ja süstemaatilisest rikkumisest.

2. Ilma, et see piiraks käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud tingimuste kohaldamist, on artiklis 1 osutatud sooduskorda võimalik saada üksnes juhul, kui soodustatud pooled on valmis ellu viima põhjalikke majandusreformide ja osalema piirkondlikus koostöös teiste Euroopa Liidu stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis osalevate maadega, eelkõige GATT 1994 XXIV artiklile ja muudele asjaomastele WTO sätetele vastavate vabakaubanduspiirkondade loomise teel.

Kui esimest löiku ei järgita, võib nõukogu võtta komisjoni ettepanekul kvalifitseeritud häälteenamusega asjakohaseid meetmeid.

3. Kui soodustatud pool ei järgi käesoleva artikli lõike 1 punkti a, b või c või lõiget 2, võib komisjon rakendusaktidega täielikult või osaliselt peatada asjaomasele soodustatud poolele käesoleva määrusega antud õiguse saada soodustust. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 8 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

* Kõnealune nimetus ei piira seisukohti staatuse suhtes ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244 (1999) ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

(*) Komisjoni 28. juuli 2015. aasta delegeeritud määrus (EL) 2015/2446, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 952/2013 seoses liidu tolliseadustiku teatavaid sätteid käsitlevate üksikasjalike eeskirjadega (ELT L 343, 29.12.2015, lk 1).

(**) Komisjoni 24. novembri 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/2447, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 343, 29.12.2015, lk 558).“

2) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„Teatavate soodustatud pooltest pärinevate I lisas loetletud veinitoodete osas peatatakse liitu tuleva impordi suhtes kehtestatud tollimaksude kohaldamine nendes ajavahemikes ning vastavalt määradele, liidu tariifikvoodile ja tingimustele, mis on kõnealuses lisas märgitud iga toote ja selle päritolu kohta.“

b) lõige 2 jäetakse välja.

3) Artikkel 4 jäetakse välja.

4) Artikli 5 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Käesoleva määruse artikli 3 lõikes 1 osutatud tariifikvoote haldab komisjon vastavalt rakendusmääruse (EL) 2015/2447 II jaotise 1. peatüki 1. jaole.“

5) Artikli 7 punktid b ja c asendatakse järgmisega:

„b) liidu ja soodustatud poolte vahel muude kokkulepete alusel antud kaubandussoodustustest tulenevaid vajalikke kohandusi;

c) asjaomasele soodustatud poolele käesoleva määrusega ettenähtud soodustuste saamise õiguse osalist või täielikku peatamist, kui kõnealune soodustatud pool ei täida artikli 2 lõike 1 punkti d.“

6) Artikli 8 lõige 3 jäetakse välja.

7) Artikli 10 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Kui komisjon leiab, et on piisavalt tõendeid pettuse kohta või selle kohta, et päritolutõendite kontrollimiseks ei tehta vajalikku halduskoostööd või et liitu suunduv eksport on märkimisväärselt kasvanud, ületades tavapäraseid tootmis- ja ekspordimahtusid, või et soodustatud pooled ei täida artikli 2 lõike 1 punkti a, b või c, võib ta võtta meetmeid, et käesoleva määrusega ettenähtud sooduskord täielikult või osaliselt kolmeks kuuks peatada, tingimusel et ta on eelnevalt:

a) teavitanud Lääne-Balkani rakenduskomiteed;

b) pöördunud liikmesriikide poole, et need võtaksid tarvitusele ettevaatusabinõud, mida on vaja liidu finantshuvide kaitseks ja/või selleks, et soodustatud pooled tagaksid artikli 2 lõike 1 täitmise;

c) avaldanud *Euroopa Liidu Teatajas* teate, et esineb põhjendatud kahtlusi selle kohta, kuidas asjaomane soodustatud pool kohaldab sooduskorda ja/või täidab artikli 2 lõiget 1, mis võib seada kahtluse alla asjaomase poole õiguse jätkata käesoleva määrusega antud soodustuste kasutamist.

Käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud meetmed võetakse vastu rakendusaktidega. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 8 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.“

- 8) Artikli 12 teine lõik asendatakse järgmisega:
„Seda kohaldatakse 31. detsembrini 2025.“
- 9) I lisa asendatakse käesoleva määruse lisa esitatud tekstiga.
- 10) II lisa jäetakse välja.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 16. detsember 2020

Euroopa Parlamendi nimel
president
D. M. SASSOLI

Nõukogu nimel
president
M. ROTH

LISA

„I LISA

ARTIKLI 3 LÕIKES 1 OSUTATUD TARIIFIKVOODID

Kombineeritud nomenklatuuri tõlgendamisreeglitest olenemata on toote kirjelduse sõnastus vaid soovituslik ning soodustuskava on käesoleva lisa kontekstis kindlaks määratud CN-koodide raames. Kui CN-koodil on eesliide „ex“, tuleb soodustuskava kindlaks määrata nii CN-koodi kui ka vastava kirjelduse põhjal.

Jrk nr	CN-kood	Kauba kirjeldus	Aastane kvoodimaht ⁽¹⁾	Soodustatud pooled	Tollimaksumäär
09.1530	ex 2204 21 94 ex 2204 21 95 ex 2204 21 96 ex 2204 21 97 ex 2204 21 98 ex 2204 22 93 ex 2204 22 94 ex 2204 22 95 ex 2204 29 93 ex 2204 29 94 ex 2204 29 95	Värsketest viinamarjadest valmistatud vein tegeliku alkoholisaldusega kuni 15 % mahust, välja arvatud vahuvein	30 000 hl	Albaania, ⁽²⁾ Bosnia ja Hertsegoviina, ⁽³⁾ Kosovo, ⁽⁴⁾ Montenegro, ⁽⁵⁾ Põhja-Makedoonia, ⁽⁶⁾ Serbia ⁽⁷⁾ .	Maksuvabastus

⁽¹⁾ Soodustatud pooltest pärineva impordi suhtes kohaldatakse üht tariifikvoodi kogumahtu.

⁽²⁾ Albaaniast pärineva veini suhtes kohaldatakse üldtariifikvooti, kui Albaaniaga sõlmitud veini käsitlevas protokollis sätestatud individuaaltariifikvoot on ära kasutatud. Kõnealune individuaalkvoot avatakse järjekorranumbrite 09.1512 ja 09.1513 all.

⁽³⁾ Bosniast ja Hertsegoviinast pärineva veini suhtes kohaldatakse üldtariifikvooti, kui Bosnia ja Hertsegoviinaga sõlmitud veini käsitlevas protokollis sätestatud mõlemad individuaaltariifikvoodid on ära kasutatud. Kõnealused individuaalkvoodid avatakse järjekorranumbrite 09.1528 ja 09.1529 all.

⁽⁴⁾ Kosovost pärineva veini suhtes kohaldatakse üldtariifikvooti, kui Kosovoga sõlmitud veini käsitlevas protokollis sätestatud mõlemad individuaaltariifikvoodid on ära kasutatud. Kõnealused individuaalkvoodid avatakse järjekorranumbrite 09.1570 ja 09.1572 all.

⁽⁵⁾ Montenegrost pärineva veini suhtes kohaldatakse juhul, kui tegemist on CN-koodi 2204 21 alla kuuluvate toodetega, üldtariifikvooti, kui Montenegroga sõlmitud veini käsitlevas protokollis sätestatud individuaaltariifikvoot on ära kasutatud. Kõnealune individuaalkvoot avatakse järjekorranumbri 09.1514 all.

⁽⁶⁾ Põhja-Makedooniast pärineva veini suhtes kohaldatakse üldtariifikvooti, kui Põhja-Makedooniaga sõlmitud veini käsitlevas protokollis sätestatud mõlemad individuaaltariifikvoodid on ära kasutatud. Kõnealused individuaalkvoodid avatakse järjekorranumbrite 09.1558 ja 09.1559 all.

⁽⁷⁾ Serbiast pärineva veini suhtes kohaldatakse üldtariifikvooti, kui Serbiaga sõlmitud veini käsitlevas protokollis sätestatud mõlemad individuaaltariifikvoodid on ära kasutatud. Kõnealused individuaalkvoodid avatakse järjekorranumbrite 09.1526 ja 09.1527 all.